

Trondheim 15.09.2016

Nærings- og Fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Høringsuttalelse del 2: Deltakelse i høsting av tang og tare

Bakgrunn

Biotrål AS ser med dette behov for å supplere og justere noen av de synspunkter som fremkommer av selskapets høringsbrev av 13. januar 2016, som innspill til høringsbrev om endringer i forskrift av 20. desember 2012 nr. 1144, «ervertstillatelsesforskriften». Dette er en konsekvens av en mer inngående vurdering av de problemstillingene som tas opp i departementets høringsbrev og gjelder i hovedsak departementets forslaget om et generelt unntak fra nasjonalitetskravet.

Kort om selskapet

Biotrål AS ble stiftet i 2004 med formål om å drive trålfangst av tang og tare, samt beslektet virksomhet. Selskapet har i perioden 2004-2016 høstet og solgt tare i småskala, bl.a. til FMC BioPolymer AS. Biotrål AS eies av Nutrimar Holding AS som igjen eies av det marine investeringsselskapet Kverva AS.

Biotrål AS har ambisjon om å etablere seg som en betydelig aktør innen høsting av tang og tare. Biotrål AS har to taretrålere, hvorav en per tiden er operativ. Årlig fangstkapasitet for den operative tråleren er ca. 25 000 tonn. Biotrål AS ser et sterkt behov for å modernisere dagens tradisjonelle taretråler/fangstteknologi for å sikre effektiv, lønnsom og bærekraftig høsting av tare.

Biotråls høringsuttalelse

Utvidelsen av deltakerlovens virkeområde til også å omfatte høsting av tang og tare har skapt en rettslig uavklart situasjon i forhold til deltakerlovens nasjonalitets- og aktivitetskrav. Departementet foreslår at det bør gjøres et generelt unntak fra nasjonalitetskravet og aktivitetskravet for høstere av tang og tare.

Den norske stortaren (*Laminaria hyperborea*) er en verdifull ressurs for Norge. FMC BioPolymer AS benytter norsk stortare som råstoff til å utvinne alginat. Denne alginaten inngår igjen i medisiner og mat vi spiser hver dag. Ulike tare og tang-arter gir alginat med forskjellige egenskaper, og egenskapene er også avhengig av tarens voksested. Den norske stortaren har helt unike kvaliteter som ikke kan erstattes av tang og tare fra andre land. Det

er en stor og økende global etterspørsel etter alginat fra norsk stortare. Spørsmålet som tas opp i høringen gjelder med andre ord regulering av en viktig norsk naturressurs.

I dag beregnes den stående biomassen av norsk stortare til å være i området 50 – 60 millioner tonn. I snitt høstes det årlig rundt 150.000 tonn stortare. Dette utgjør kun 2% av den årlige tilveksten av stortare. FMC BioPolymer AS er den dominerende aktøren i Norge på høsting og foredling av stortare, og det er FMC BioPolymer AS som eier og drifter majoriteten av alle taretrålere som er aktive i dag.

Departementet begrunner et generelt unntak fra nasjonalitetskravet med at de vil legge til rette for at de to etablerte aktørene, FMC BioPolymer AS og Algea AS, begge med utenlandske eiere, kan fortsette å satse i tang- og tarenæringen i Norge.

Både FMC BioPolymer AS og Algea AS er vertikalt integrerte selskaper der både høsting og foredling inngår i deres verdikjede. FMC BioPolymer AS driver høsting av stortare og foredler denne ved å utvinne alginat som selges på verdensmarkedet. Algea AS høster grisetang som videreforedles til ingredienser som blant annet inngår i dyrefór, kosmetikk og gjødsel. Departementet mener at det ikke må legges noen form for begrensninger på disse aktørenes satsing i de to næringene.

Denne etablerte strukturen med to dominerende aktører som både driver høsting og foredling er etter Biotrål AS sin oppfatning hovedgrunnen til at det ikke er etablert en norsk næring som driver med effektiv, lønnsom og bærekraftig høsting av tare. Majoriteten av all høsting som foregår i dag er høsting til eget bruk, og den etablerte strukturen legger ikke til rette for etablering av virksomhet knyttet til høsting av tare med mindre videreforedling av tare også er en del av virksomheten.

Dagens verdikjede er etter Biotrål AS sin oppfatning lite balansert. Det vesentligste av verdiskapingen skjer i salgsløpet etter at råvaren er videreforedlet. Dagens struktur legger ikke tilrette for en næring som kun driver med høsting av tare langs norskekysten da næringen ikke er tilstrekkelig lønnsom sammenlignet med annen fangst av marine ressurser. Det er heller ikke tilstrekkelig lønnsomhet i næringen til å modernisere og videreutvikle dagens taretrålere og fangstteknologi.

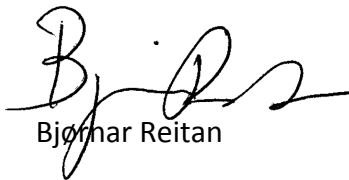
Dagens flåte av taretrålere er bygd på 1980 tallet eller senere, og metoden som benyttes til høsting av tare har vært den samme siden 1960 tallet. Det er et stort behov for å modernisere både flåte og fangstteknologi for å sikre effektiv, skånsom og miljøvennlig høsting av tare.

Biotrål AS ser behovet for at det legges til rette for at dedikerte norske aktører kan etablere seg i denne næringen, øke lønnsomheten, modernisere flåten og sørge for en bærekraftig utvikling til det beste for norsk kystbefolkning og samfunnet generelt. Biotrål AS er av den oppfatning at en opprettholdelse av nasjonalitetskravet er en viktig forutsetning for å legge til rette for dette. Vi mener at det over tid vil gi grunnlag for at også andre aktører kan

komme inn som konkurransedyktige miljøer for fangst av tang og tare, noe som vanskeliggjøres med dagens struktur.

Modernisering av dagens taretrålerflåte samt fangstteknologi vil kreve store investeringer. Det må legges tilrette slik at næringen kan få tilgang til norsk risikovillig kapital for å utvikle flåten og sikre bærekraftig vekst. Biotrål AS er enig med departementets forslag om at det bør gjøres et generelt unntak fra aktivitetskravet for høstere av tang og tare, og viser for øvrig til sitt tidligere høringsbrev.

Med vennlig hilsen,
Biotrål AS

Bjørnar Reitan

Styreleder Biotrål AS / Daglig leder Biotrål Holding AS